

Бернард Гилият-Смит като вицеконсул към английското консулство във Варна. За периода 1909 – 1945 г. Б. Гилият-Смит записва приказки на роми предимно от Североизточна България и ги публикува в сп. “Journal of the Gypsy Lore Society”, което се издава по онова време в Ливърпул, Англия. Приказките на Гилият-Смит поставят основите на сериозни лингвистични изследвания върху ромския език. Те се използват и досега от лингвистите в цял свят. Гилият-Смит е чудесен познавач на диалекта на юерлиите от София и неподозириш посочва, че този диалект има голямо значение за цялостното изследване на ромския език в Европа, защото е запазил характерни особености, които не се срецват до такава степен в други диалекти.

Н. Шейтанов(1932) разглежда българските елементи в софийския цигански говор от началото на века, като ги разделя на две групи: първата съдържа думи, прониквали в по-ново време: **брèгос** – бряг; **пràхос** – прах; **òрлос** – орел; **мàкос** – мак; **пàлтос** – палто; **бìкос** – бик; **мислѝнав** – мисля; **гълтѝнав** – гълта; **викѝнав** – викам. Според автора втората група думи съдържа български елементи малко или много вече “циганизувани”. Например: **пишимè** – написано; **заградимè** – заградено; **случисàйло** – случило се; **купàте** – заедно, вкупом; **пожълтисàйло** – пожълтяло.

За периода 1950 – 1980 г. К. Костов работи върху проблеми на софийския ромски диалект. Авторът е **първият български лингвист, защитил дисертация на ромска тематика през 1963 г.** в университета Хумболт в Берлин. Темата е “Grammatik der Zigeunersprache Bulgariens (phonetik und morphologie)”. (“Граматика на циганския език в България” (фонетика и морфология)).

В дисертацията си К. Костов прави сравнение между фонетичните системи на ромския, староиндийския, средноиндийския и новоиндийския езици и проследява как някои фо-